

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Breviarivm sacri ordinis Cistercien[sis] - Cod. Lichtenthal 133

[Lichtenthal ?], [1570 Druck; Handschrift 2. Hälfte 16. Jh.]

Orationes

[urn:nbn:de:bsz:31-40615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-40615)

Oratio ad inhumandum mortuum.

eundem. Dominus vobiscum.
Requiescant in pace. Amen.

Postea dicantur pro monacho septem psalmi penitentiales a fratribus in oratione prostratis. Requiem eternam dona ei domine. Et lux perpetua luceat ei. Pat noster. Et ne nos. Non intres in iudicium cum seruo tuo domine. Quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens. A porta inferi. Erue domine animas eorum. Domine exaudi orationem meam. Et clamor meus ad te veniat. Dominus vobiscum. **Oratio.**

Satisfaciat tibi quesumus domine deus noster pro anima fratris nostri beatissime dei genitricis marie et sanctissimi confessoris tui benedicti, ac omnium sanctorum tuorum oratio et presentis familie humilis supplicatio, et peccatorum omnium veniam quam precamur obtineat, nec eum patiaris gehennalibus flammis cruciari, quem filij tui domini nostri iesu christi precioso sanguine redemisti. Qui tecum et cum spiritu sancto vivit et regnat deus: per omnia secula seculorum. Amen. Dominus vobiscum. Requiescant in pace. Amen.

Oratio deuotissima ad sacramentum communionem preparatiua a seraphico doctore sancto Bonaventura composita.

Ad mensam dulcissimi conuiuij tui domine iesu

christe rex angelorum omniumque ciuium supernorum accessurus: vereor et contremisco cor habens respersum multismaculis: corpusque incaute custoditum, linguam et oculos ac ceteros sensus meos non pure obseruatos. Et quidem cum ego peccatorum meorum et conscientie librum reuoluo, vestem innocentie grauitate concussam inuenio, cicatricesque meas quas ex consensu fragilitatis insipientie mee aduersarius in me fixit: magis corruptas quam sanatas aspicio. Unde miser inter tot miseras et angustias deprehensus, quid eligam ignoro. Scio enim et recordor verba tue reuerentia de veritate, quibus exhortatus es dicens: Nisi manducaueritis carnem filij hominis et biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis. Sed propter multiplices excessus meos deterrent me verba dilecti tui apostoli quibus comminatus est dicens: Quicumque manducauerit carnem vel biberit sanguinem domini indigne, iudicium sibi manducat et bibit. Hunc igitur o pia et benedicta deitas. **O** tremenda sublimitas. **O** inexcogitabilis et imperscrutabilis veritas, quo ibo a spiritu tuo et quo a facie tua fugiam? Si quidem corda et conscientiarum secretissima nude et aperte intueris: ad te tamen fontem me et

Oratio deuotissima
vultus gratie recurro. **O**
pium samaritanum infir
aris humane singulari n
dicinam sanandus confug
Ad te festino, et quem iu
cem non suffero, ad tua
mentiam me comendo. **R**
spice igitur o domine iesu ch
ste homo propter homine
crucifixe, respice sacratis
mam virgineam carne tua
de spiritu sancto in virgine
vero conceptam. **R**espi
eam clavis cofixam, lance
perforatam verberibus d
rissime et miserabiliter fl
gellatam. **E**t splendente
faciem tuam respice oppr
buis sauciata, illulam, at
conspuam. **R**ecordare qu
sudoris tui quasi sanguin
gutte decurreris in terra
Sed et plura alia prop
me sustinuisse memento,
lacus te cogat pietas que
traxit et vicit ut in statera g
riossime crucis totius m
di peccata librares. **I**lla
te moueat clementia ut n
hi miseris et calamitatib
pleno digneris misericor
ter misereri, qui tue mise
cordie et miserationis g
tiam nunquam cessas hu
no generi distillare. **A**
clementissime iesu om
iniquitates et delictor
meorum offensas ut pur
to corpore et spiritu san
sanctorum merear degu
re. **S**itque mihi tue sacra
me passionis, hoc vener
le et memorabile sacra

totius gratie recurro. Ad te pium samaritanū infirmitatis humane singularē medicinam sanādus confugio. Ad te festino, et quem iudicem non suffero, ad tuā clementiam me cōmendo. Respice igitur o dñe Jesu chris-te homo propter hominem crucifixe, respice sacratissimam virgineam carnē tuam de spiritu sancto in virginis utero conceptam. Respice eam clauis cōfixam, lancea perforatam verberibus durissime et miserabiliter flagellatam. Et splendentem faciem tuam respice opprobriis sauciata, illusam, atq; consputam. Recordareque sudoris tui quasi sanguinis gutte decurrētis in terram. Sed et plura alia propter me sustinuisse memento, illaq; te cogat pietas que te traxit et vicit vt in statera gloriosissime crucis totius mundi peccata librares. Illaq; te moueat clementia vt mihi miseris et calamitatibus pleno digneris misericorditer misereri, qui tue misericordie et miserationis gratiam nunquā cessas humano generi distillare. Aufer clementissime Jesu omnes iniquitates et delictorum meorum offensas vt purgato corpore et spiritu sancta sanctorum merear degustare. Sitq; mihi tue sacratissime passionis, hoc venerabile et memorabile sacramen-

tum contra hostiles nequitias inexpugnabile presidium vt saluari refectus viatico: huius vite vias lubricas: et diaboli spurcitas immaculato calle transire et ad te panem angelorum regem regum dominūq; dominantium sine impedimento diabolice accusationis valeam peruenire: vna cū omnibus fratribus meis, aliisq; mihi recōmendatis et benefactoribus ac omnibus tuis fidelibus per te dñe iesu chris-te qui nos creasti dum non essemus, et liberaasti dum perditum essemus. Qui cum patre et spiritu sancto viuis et regnas deus per omnia secula seculorum. Amen.

Utile suffragium cum ad lectum imus. Hymnus. Chrus-te qui lux es et dies. **Collecta.**

Uisitā quesumus dñe habitationem istam: et omnes insidias inimici ab ea longe repelle et angeli tui sancti habitēt in ea qui nos in pace custodiant, et benedictio tua sit super nos semper.

Alia collecta.
Illumina quesumus domine deus tenebras nostras, et totius huius noctis insidias tu a nobis repelle propitius. **Alia collecta cum imus seu surgimus a lecto, corpore prostrato seu ad terram humiliter inclinato. Col.**

O Beata trinitas vnus deus pater, fili ac spiritus sancte. Ego paup pec-

humandū mortuū.
chris-te rex angelorū onē
que ciuum supernorū au-
surus: vereor: et contrem-
co: habens resperum ma-
tismaculis: corpusq; inca-
te custoditū, linguam et oc-
los ac ceteros sensus me-
nō pure obseruatos. Et qu-
dem cum ego peccatum
meorū et conscientie libum
reuelo, vestem innocen-
te grauer concussam iuuen-
cicatricesq; meas quas et
cōsensu fragilitatis impet-
tie mee aduersarius in me
fixit: magis corruptas que
sanatas aspicio. Inter miler
inter tot miserias et angu-
stias deprensus, quā
gam ignoro. Scio enim
recedo: verba tue reuer-
de veritatis, quibus expo-
tatus es dicens: Nisi man-
ducaueritis carnē filij homi-
nis et biberitis eius sangui-
nem, non habebitis vitam
in vobis. Sed propter multi-
plices excessus meos detere-
rent me verba dilecti tu
postoli q̄bus comminat⁹ est
dicens: Quicumque mandu-
cauerit carnē vel biberit san-
guinem dñi idigne, incidit
sibi manducat et bibit. Hinc
igitur o pia et benedicta de-
tas. Tremenda sublimi-
tas. Inexcogitabilis et
impercussibilis veritas,
quo ibo a spiritu tuo et quā
facie tua fugiam: Si q̄nta
corda et conscientiarū stre-
tissima nude et aperte iue-
ris: ad te tamen intē mie-

cator ac indignus monach⁹
in terram pron⁹ ex toto cor-
de meo, tota mente totisque
viribus meis te deū meum
ac dominum meum colo, ve-
nero et adoro: et id quidem
cultu veneratione et adora-
tione latrie. De ipsaque ani-
ma mea corpore meo ac om-
nibus sigillarim membris
meis homagiū famulatum
ac seruitium tibi facio et hu-
militer reddo, legē insuper
tuam, mandata, fidei articu-
los ac euangeliū dñi mei iesu
christi toto mentis affe-
ctu complector, eisdemque
credo et firmiter adhereo,
omniaque in contrarium vel
in minimum iota, dicta, scri-
pta seu excogitata, tāquam
mortiferum virus in eter-
num abhorreo et abrenun-
cio. Et nunc per mansuetu-
dinem charitatem ac passio-
nem ipsius domini mei iesu
christi et per merita glorio-
se virginis matris sue et om-
nium sanctorum te depre-
cor clementissime deus, vt
pauperrime tue creature mi-
sereris, nec in eternum ira-
scaris mihi, sed parce mihi
domine, omniaque peccata
mea miseratus indulge, vi-
asque meas in semitam man-
datorum tuorum dirige, et
hanc quoque diem vel noctem
sine impedimento seu delu-
sione satane mihi pertrans-
ire permitte, ab omniq; im-
munditia mētis, corporis et
anime me potēter protege,

atq; ad matutinas horas vt
gilanter ac deuote me pdu-
cas. Ubi necnon in ceteris
canonicis horis puro corde
sinceraq; deuota ac sedula
mēte tibi seruiam, iubilem
ac sapienter psallam qui es
benedictus et laudabilis et
gloriosus in secula. Amen.

**Decē precepta legis, pri-
ma tria spectāt ad deū: reli-
qua septem ad proximum.**

**Unum crede deū, nec iures
vana per ipsum:**

**Sabbata sanctifices, et ve-
nerare parentes:**

**Occisor nō sis, fur, mechus,
testis iniquus:**

**Viciniq; thorum, resq; ca-
ueto suas.**

**Septē ecclie sacramēta,
Ordo, cōiugium, fons, con-
firmatio, panis,
Unctio postrema, confessio
sunt sacramenta.**

Septem ordines.

**Janitor est primus, lector
vult esse secundus,**

**Exorcista subit, hinc accoli-
tus sibi nubit,**

**Subleuita subest, leuita sa-
cratioz hoc est,**

**Septimo collatus, est ordo
presbiteratus.**

Septē peccata mortalia.

**Dic mihi Saligia que sunt
peccata cauenda,**

**Sunt tumor, accidia, gula,
luxuries, simul ira,**

**Liuroz, auaritia, septē mor-
talia dira.**

Septem virtutes, septem

ntis contrarie.
Sis humilis, castus, m-
rator, sis quoq; fortis,
Sobrius, et largus, dile-
culibet esto.

**Septē virtutes, tres
logice, quatuor cardin-**
Septē virtutes habea-
uersa refutes:

Esto fide firmus, spe re-
amore leuatus.

Pudens et iustus, a-
fortis, moderatus.

Septē dona spiritus

Esto timēs, pius, atq;
fortis, bene consul.

Hinc intellectus, sapi-
dona dei sunt.

Octo beatitudines

Sis pauper, mitis, si-
flens, ac miserator,

Mundus, pacific⁹, p-
aderisq; beatus.

Septē opa mie

Visito, potō, cibo, r-
tego, colligo, condo:

Pasce famescētes, i-
mum sitientes,

Indue nudatos, rec-
carcere captos,

Egros cōforta, per-
collige porta,

Defunctos sepeli, si-
gaudia celi.

Septem opa mie

Corrige peccantes

strue pauca scientes

Consule non doctis

pro tribulatis,

Conforta mestos, p-
tiens onerosos,

Offensas spōte led-
deremitte.

virtus contrarie.

Sis humilis, castus, miserator, sis quoque fortis, Sobrius, et largus, dilectus cuilibet esto.

Septem virtutes, tres theologice, quatuor cardinales.
Septem virtutes habeas aduersa refutes:

Esto fide firmus, spe rectus amore leuatus.

Prudens et iustus, animo fortis, moderatus.

Septem dona spiritus sancti.
Esto timens, pius, atque sciens fortis, bene consul.

Hunc intellectus, sapientia dona dei sunt.

Octo beatitudines.
Sis pauper, mitis, sitiens, flens, ac miserator, Abundus, pacificus, patiens, aduersusque beatus.

Septem opera misericordie corporalia.
Visito, potio, cibo, redimo, tego, colligo, condo:

Pasce famescētes, pota nimium sitiētes,
Indue nudatos, redimas a carcere captos,
Egros conforta, peregrinos collige porta,
Defunctos sepeli, sic sumes gaudia celi.

Septem opera misericordie spiritualia.
Corrige peccantes, ac instrue pauca scientes,
Consule non doctis, exora pro tribulatis,
Conforta mestos, porta patiens onerosos,
Offensas sponte ledenti, corde remitte.

Oratio ad dñm iesum et eius matrem: quam composuit beatus Bernardus.

Summe summi tu patris vnice,
Mundi faber et rector fabrice pietatis respectu deice peccatores afflictos respice pie pater.

Summa summi tu mñ filij
Clauē nostri tenens auxiliij
Foue tui lacte consilij
Peregrinos huius exilij
pia mater.

Consolentur o bone dñe,
Respirantes in tuo nomine
Qui p mundi tollēdo crimine
Dignat⁹ es nasci de virgine
Matris pater.

Consolentur o bona dña
Sitiētes tua solamina
De qua sola felice femina
Predicantur hec duo noia
Virgo mater.

Figura pñs substantie
Tu es splendor paterne glie
Tu es verum lumen iusticie
De quo manat totius grē
plenitudo.

Regina regni dauidici
Tu es virga floris dominici
Tu es archa panis angelici
De quo nra meretur refici
Solitudo.

Virtus patris et sapiētia
Suauiter disponens omnia
Tu et pater vna substantia
Equus honor eadem gloria
Est vtrique.

Stella maris regina scñi
Tu es mater illius paruuli
Quem adorant fideles ppli
Semper oēs et semp singuli

Oratio sancti bernardi.

Et vbiq.

Cōctōrū sc̄tē mirabilis,
Toti mundo desyderabilis
Hō potens ⁊ deus humilis,
Non est tibi nec erit similis,
Deus meus.

Cōctārū sc̄tā dulcissima,
Sola tāto partu dignissima
Ut de tua carne mūdissima
Nasceret̄ maiestas maxima
Homo deus.

Ciesu xp̄e fons indeficiēs,
Fons hūana corda reficiēs,
Te suspiro, te solum sitiens
Solus eris mihi sufficiens
Fili dei.

Cāter xp̄i dec⁹ ḡgineū,
Thronū sedēs sup ethereū,
Nomē tuū saporem melleū
Liquefacit affectū ferreum
Lordis mei.

Csummum bonū plenum
dulcedine,
Verū lumē de vero lumine
Solo cuius audito nomine
Satiatur mira pinguedine
Lor iustorum.

Cūmi boni reclinatoriū,
Dulcis vini dulce cellariū,
Qd̄ idulcās dulcedo dulciū
Preelegit sibi in proprium
Rex celorum.

Cpatrū p̄r̄ precelsi ceteris
Reparator humani generis:
Q̄ carnē p̄ nobis miseris
Adulteris de carne paupis
Assumpsisti.

Cātrū m̄r̄ ⁊ ḡgo ḡginum
Apotheca salutis hominū:
Q̄ que mūda de carne dñm
Sine carn̄ mixtura seminū
Concepisti.

Caudi p̄cor o q̄ das gr̄am

Peccatoris hui⁹ miseriam,
Et per tuam misericordiam
Peccatorum meorū veniam
Adh̄i dona.

Caudi p̄cor o plena gr̄a
Peccatoris huius suspiria
Et pro tua misericordia
Deo meo me reconcilia
Adater bona.

Ctibi p̄r̄ fac beneplacitum
Peccatoris istius gemitum
Solve mei reatus debitum
Q̄ malū pretendo meritū
Et pretendi.

Ctibi m̄r̄ fac acceptabilē
Peccatoris h̄ac vocē flebilē
Redde mihi deū placabilē
Ne se prestat inexorabilem
Quem offendi.

Cintacte fili puerpere
Audi planct⁹ anime misere
Que pct̄i iacens in puluere
Ut iumentū se p̄putrescere
Lamentatur.

Cintacta ḡgo puerpera
Ad te clamat mēs mā mīsa
Que nefanda sp̄ ad scelera
Ab etate nunc vsq̄ tenera.
Effrenatur.

Cpie p̄r̄ errantem corrige
Piam manū labēti porrige
Jam de luto me fecis erige
Et in viam tuorum dirige
Adandatorum.

Cpia mater errantē visita
Pro corde de me recogita:
Lorā iesu benigno clamita
Ut meorū remittat debita
Peccatorum.

Cesto nobis p̄r̄ propitius,
Quorū frater es atq̄ soci⁹:
Te laudam⁹, te b̄dicim⁹,
Adoramus, atq̄ diligimus
Adente

Adente tota.

Cesto nobis m̄r̄ pro
Quorū soror es atq̄
In tuarū laudum p̄
Lorda nostra fac v̄
Ac deuota.

Cōdicte creator
Benedicas mētes
Nomen tuum bene
Adortis tue per ben
Quos saluasti.

Cōdicte in mul
Benedicte benedic
Benedictis tuis vbe
Qui dat escam esuru
Que lacraſti.

Claus ⁊ honor sit d
Salus, virt⁹ et bene
Benedicta sit incarn
Adors illius et resur
In eternum.

Cōdictus sit p̄r̄ lu
B̄dicte sit virgo virg
Benedicat cor meum
Sitiatq̄ fontem dulc
Sempiternum. Amen

Confessio sancti Ber
di abbatis clareuallis.

In vnione doloris
q̄ causam doloris
assumpsisti et emēdati
pro peccatis meis sus
ſti, domine iesu ch̄riste
vniuersitate dolentū
penitētium, ⁊ te in ven
querentū, confiteor t̄
pct̄a mea, mala commi
bona omīssa vel nō pur
negligēter facta, sicut
nostri in nūero, pōdere
sura: ⁊ dies pditos vit
in quib⁹ te offendi ⁊ la
tuā minui, ⁊ a te summi
Lūter.

Adhuc tota.

Uesto nobis m̄r propitia,
Quorū soror es atq; socia:
In tuarū laudum preconia
Lorda nostra fac volūtaria
Et deuota.

Bndicte creator omnium
Benedicas mētes fidelium
Nomen tuum benedictiū
Adoris tue per beneficium
Quos saluasti.

Benedicta in mulieribus
Benedicte benedictibus
Benedictis tuis vberibus,
Qui dat escam esuriētibus
Que lactasti.

Laus et honor sit dei filio,
Salus, virt⁹ et benedictio,
Benedicta sit incarnatio,
Adoris illius et resurrectio
In eternum.

Bndictus sit p̄r luminū,
Bndicta sit virgo virginū:
Benedicat cor meum dñm,
Sitiatq; fontem dulcedinū
Sempiternum. Amen.

Confessio sancti Bernar-
di abbatis clareuallis.

In vnione doloris tui
q̄ causam doloris mei
assumpsisti et emēdationem
pro peccatis meis suscepi-
sti, domine iesu christe, cum
vniuersitate dolentiū et vere
penitētium, et te in veritate
querentiū, confiteor tibi oīa
pctā mea, mala commissa, et
bona omissa vel nō pure aut
negligēter facta, sicut tu ea
nosti in nūero, pōdere et mē-
sura: et dies pditos vite mee
in quib⁹ te offendi et laudem
tuā minui, et a te summo bo-
nister.

no cecidi, et primū in casum
traxi. Suscipe ergo dñe de
mea misera vita residuū an-
norū meorū: pro his q̄o quos
uiuendo perdidisti, q̄ perditē
vixi, Lor cōtritu et hūiliatū
de⁹ nō despicias. Dies mei
declinauerūt et perierūt sine
fructu. Impossibile est enim
vt reuocē eos: sed placeat ti-
bi vt recogitē illos in amari-
tudine aīe mee. Dñe, abyssus
profundissima miserie
mee, abyssum inuocat altissi-
me mie tue. Ne cōtineas in-
tra miseratiōes tuas, et fon-
tem inexhauste mie tue cir-
ca me exsiccari non pmittas
propter pctā mea q̄ misere-
ris omniū, et nihil odisti eorū
que fecisti, dissimulans pctā
hominū propter penitentiā.
Tuū est dñe remittere pec-
cata, miserere mei dum tem-
pus est grē et miserationis,
et dum tēpus est emēdatio-
nis da mereri gloriā benedi-
ctionis, ne in die cōsumma-
tionis me feriat verbū male-
dictiōis. Fac me queso dñe
assueta mala relinquere, et ti-
bi placita opa agere, vt stu-
diū quod hucusq; i peccatis
exercui, te adiuvante dein-
ceps i tua volūtate exercea
vt vbi abūdauit delictū, tua
gratia reabūdet. Et rogo te
ppter te metipsum, et per a-
more piissime m̄ris tue glo-
riose virginis marie, et p in-
tercessionē omniū sanctorū
tuorū atq; electarū tuarū, vt
ignoscas oībus pctis, negli-

S

Confessio sancti bernardi.

gentius et ignorantius meis et ne perdas me cum iniquitatibus meis, neque in finem iratus reserves mala mea. Recordare domine Iesu, quia tuum non est perdere quicquam ex eo quod pater tuus dedit tibi: sed tuum est proprium misereri semper et parcere, neminem perdere sed saluare, quia pater tuus misit te in mundum non ut iudices mundum, sed ut vitam habeamus per te, ut sis pro nobis non contra nos. Quod enim debuimus tu soluisti, quod peccauimus tu luisti, quod negleximus tu supplesti. Proficiat ergo mihi domine nunc et in extremis meis plenaria, immo superflua satisfactio tua, amara mors tua et precium fusi sanguinis tui renouatio satisfactionis tue venerabile mysterium corporis et sanguinis tui, quod tibi quotidie offertur in ecclesia pro salute fidelium. In quo tu es ipse sacerdos et sacrificium, ille qui offert et ille cui offert, et hoc quod offertur ad promerendum in presenti gratiam quam non merui, ad obtinendum in futuro requiem et gloriam quam tua pia passio impetrauit. Imperfectum meum domine videntur oculi tui, sed tu pie deum ne imputes mihi ad eternum supplicium, qui omnia ad summum et perfectum bonum optime et perfectissime preordinasti: et ne permittas me deleri de libro vite, sed offer mihi por-

tionem que me contingit in subsidium tue videlicet preciose passionis cum qua hominem voluisti habere tibi coheredem in terra viventium. Te igitur domine moueat et inclinet ad misericordiam humane fragilitatis consideratio, qui nosti quod sit hominis substantia, et quod non vane constitueris hominem super terram, et conserua in me opus tue pietatis ne incassum circa me laboraueris, et ne infructuosa sit in me immaculati cruoris tui effusio: tu enim qui es purificationem faciens peccatorum, presta ut emundatus a peccatorum sordibus et illuminatus acie mentis cognoscam te, meque agnoscens in directione cordis mei iugiter ad te tendam, ut felici exitu ad te merear peruenire iesu christe. Qui cum deo patre in unitate spiritus sancti viuis et regnas. Per omnia secula seculorum. Amen.

Oratio post communionem.

Audes et gratias tibi ago domine Iesu christe, qui me peccatorem indignum per tuam gratiam nullis meis meritis exigentibus satiare dignatus es ex corpore et sanguine tuo. Precor te quod hec communicatio salutaris non sit mihi reatus ad penam, sed intercessio salutaris adueniam. Sit mihi armatura fidei et scutum bonae voluntatis: sit mihi vitiorum meorum euacuatio, concupiscentie carnis et libidinis exter-

Oratio post

minatio: charitatis, castitatis et obedientie, omniumque virtutum eius sanctitatis augmentum. Contra insidias inimicorum visibilibus et invisibilibus firma defensio omnium periculorum et tribulationum gustiarum tutissima motuum meorum, tam carnalium quam spiritualium, perfectio: in te Iesu christe firma adhesio, felix consummatio. Cor ut ad conuiuium glorie me miserum et re perducere dignetur tu es ipse lux vera plena, iucunditas perfecta, felicitas perfectum sempiternum.

Forme et manieres et cognoscere mobiles et autres les de scauoir et co

Toy qui lat
Agnois,
Je te veux donner e
Aucuns enseigner
tables
Pour scauoir les f
ables,
Qui selo le cours
Se varient tous
chacune:
Et mesmemet tes
Tout au plus bre
pourray
Le temps des nop
teusnes,
Et comet cognos
cunes.
Et quand tu ten

minatio: charitatis et humi-
litatis, castitatis et obedi-
entiae, omniumque virtutum atque to-
tius sanctitatis augmentum.
Contra insidias inimicorum
meorum visibiliū et inuisibiliū
firma defensio omniumque pe-
riculorum et tribulationum et an-
gustiarum tutissima ereptio,
motuum meorum, tam carnalium,
quam spiritualium, perfecta quies-
centia: in te Iesu christo domino no-
stro firma adhesio, atque mei
felix consummatio. Et pre-
cor ut ad conuiuium celestis
glorie me miserum peccato-
rum perducere digneris, ubi
tu es ipse lux vera, satietas
plena, iucunditas confirma-
ta, felicitas perfecta, et gau-
dium sempiternum. Amen.

**Forme et maniere de trou-
uer et cognoistre les festes
mobiles et autres choses uti-
les de scauoir et cognoistre.**

A Roy qui latin ne co-
gnois,

Je te veux donner en francois
Aucuns enseignemens no-
tables

Pour scauoir les festes mu-
ables,

Qui selon le cours de la lune
Se varient tous les ans
chacune:

Et mesmemēt tēseigneray
Tout au plus bref que ie
pourray

Le temps des nopces et des
leusnes,

Et cōmēt cognoistras cha-
cunes.

Et quand tu ten voudras

aider

Chacun mois quiers au ca-
lendrier.

Prime lune au nombre de
Sur tous les autres honore

Lequel iusqu'a dixneuf mote,
Puis a un retourne son
compte.

**Pour scauoir la septua-
gesime.**

Primie lune apres le-
piphaine

La septuagesime tēseigne
Quarante iours tu parferas

Au dimēche suyuant lauras.
Si le terme chet au dimen-
che

A celui d'apres commence.
Compter dois en lan de bis-
sexe

Quarante et un, ce dit le
texte.

**Pour scauoir le premier
dimēche de quaresme qu'on
dit des brandons.**

Apres sainte agathe
querons

Prime lune puis no⁹ aurōs
Samedi d'apres la vigile
Des brandons, cest regle in-
fallible:

Mais quand bissexe re-
gnera,

Un iour adiouster y faudra.

Pour scauoir pasques.

Quier prime lune a-
pres les nonnes

De mars, et s'apres tu luy
donnes

Quatorze iours, pasque la
grand

Sera le dimēche ensuyuant.
Si le terme viēt au dimēche

S ij